

RÉGI MAGYAR KÖNYVÉSZETI ADALÉKOK.

Közli: Szabó Károly.

III-dik közlemény.

A magyar történelmi társulat ez évi vidéki közgyűlése alkalmával, mely Maros-Vásárhelyt és Segesvárt tartatott, nem csak az ottani, hanem a gyula-fejérvári, szebeni, székely-keresztúri, sz.-udvarhelyi, csík-somlyai és sepsi-szent-györgyi könyvtárakban is megfordultam. Minthogy azonban 1860 óta Erdélyben tett gyakori utazásaim közben ezen könyvtárak mindegyikét régi magyar könyvészeti szempontból rendszeresen átvizsgáltam, mostani kutatásom alkalmával csak néhány oly előttem eddig ismeretlen régi magyar nyomtatványt találtam, melyek vagy az illető könyvtár újabb rendezése következtében kerültek napfényre, vagy csak a legközelebbi években jutottak mint adományok egyik vagy másik könyvtárba. Ezek a következők:

(147.) *Annotationes in Regulam Divi Augustini Episcopi, hungarico sermone luculentissime donatam, in gratiam fratrum eremitarum ordinis Sancti Pauli primi eremite.* (Velence. 1537.). Kis 8-rét. A — N = 13 ív = 104 sztlan levél.

Colophon: Venetiis per Ioannem Patauinum & Venturinum Roffinellis. MDXXXVII.

Az ajánlás a czimlevél hátlapjára van nyomtatva s így hangzik: »Reverendo Patri Fratri Gaspari, ordinis fratrum Eremitarum. D. Pauli Eremite Regulã Beati Augustini Episcopi professorum Priori Generali, Frater Gregorius Pannonius eiusdem ordinis, sed non meriti. S. P. D. seque humiliter submittit . . . . Venetiis IIII. Id. Martias MDXXXVII.«

A könyvecske tartalma: Regula Beati Augustini Episcopi latinul, magyar fordítással és latin magyarázó jegyzetekkel.

Említi ezen könyv szerzőjét Gregorius Coelius Pannonius név alatt, mint 1546 körül a római »ad Stephanum Rotundum« kolostor perjelét s a sz. Ágoston regulái magyarázatán kívül még két más munka szerzőjét, Eggerer, Fragment panis corvi proto-eremitici. 302. l.

Egyetlen példánya, melyből 2 levél (M, és M₈) hiányzik, a csík-somlyai Sz. Ferenczrendű zárda könyvtárában.

X (148.) Kalendarium C(hristi)vs Vrvnk Születése vtan M. DC. XXXII (Eszteendőre, mely) Bissextilis Avenarius Ianos által. Brassóban . . . . . Marton által. 2-r. 1 levél.

Ívrét egy lapra nyomtatott fali naptár.

Több helyt szakadozott példánya a székelly-keresztúri unitár. gymn. ktárában.

X (149.) Némethi Mihály. Igasság Proba-köve. Mellyen meg csalhatatlanképpen meg próbáltatik, hogy a Reformatusok meg maradtak az Apostoltól fundált Keresztyén Romai Ecclesiának Hitiben, s Vallásában; az Uj Romai Páristák pedig attól elszakadtanak. Melly Proba követ a szent Irásnak folyamattýában talált. Némethi Mihály az Ur Jésum Christusnak alázatos Tanítványa. 1. Thess. 5. vers 21. Mindeneket meg próbáltatok, a mi jo azt meg tartásátok. Nyomatattott M DCLXVIII. Eszteendőben. 8-r.

Ajánlva van Szendrei György tólyai papnak, Sáros és Torna vármegyei seniornak, és Teleki Mihálynak Kővár, kapitányának, Abauj és Máramaros vármegyei főispánnak. Az ajánlás kelte: »Gönczön 1668. 25 sept. írta az Author.«

Ezen könyvet, melynek egy példányát sem láttam, munkámban 1094. sz. alatt fölvettem, s megjelenési idejét hozzávetőleg tettem 1669-re, holott a közlött cím szerint már 1668-ban megjelent.

Megvan ezen könyvnek Enyeden P. N. F. által 1757-ben vett másolata a sepsi-szentgyörgyi ref. gymn. ktárában. — A mutató tábla szerint a könyv legutolsó szakasza a 71 lapon kezdődött, és így ha fölveszszük, hogy valamint Némethi Mihálynak 1669-ben megjelent »Igasság Próbakövének Nyert Peri«, úgy ez a könyvecske is 12-rét volt nyomtatva, az egész körülbelül három ívet tehetett. — Nyomatott példánya nem csak

ezen első, hanem a kolozsvári 1672-diki 2-dik kiadásnak is ismeretlen.

(150.) *Kájoni János*. Canticale Catholicum. Régi és Új Deák és Magyar Aítatos Egyhazi Enekek, Dicsiretek, Soltarok, es Litaniak; Kikkel a' keresztyének Esztendő — által — való Templomi solemnitásokban, Processiókban, és egyéb aítatosságokban szoktanak élni. Halottas Temetéskor — való, és a' négy utolsó dolgokról emlékeztető Enekekkel együtt. Most újonnan nagy szorgalmatossággal egybe-szedettek, meg-jobbítottak, és a' keresztyének éppületire, s' lelki-vigasztalásokra ki-bocsátattak, A' Szent Ferencz-Szerzetiben lévő *Kájoni, P. Frater Janos* által. Superiorum permissu. A' Csiki kalastromban, Nyomtatott Cassai Andras — által. 1676-ben. 4-r. I—III. rész. 786 lap. — Elül: címlap, ajánlás, a ker. olvasónak 8, v ég ül: Index Alphabeticus 12 sztan levél.

Ajánlva van »A' Tek. Nemes és Nemzetes Csicsó-Kereszturi Torma István Uramnak, Nemes Belső-Szolnok-varmegyének egyik Fő-Ispánnának« stb. Az ajánlás kelte: »Költ a' Csiki kalastromban, Mindszent Havának 18. napján. 1675. Esztendőben. Kegyelmednek Isten imádó Káplánnya, Szent Ferencz zászlója — alatt vitézkedő *Kájoni Frater Janos, Custos Provincialis.*«

Fölvettem e könyvet munkámba 1188. szám alatt, hol azonban címét csak gr. Kemény József nem betűhű jegyzete szerint adhattam.

Egyetlen ismert példánya a csik-somlyai Szent Ferencz rendi zárda könyvtárában.

(151.) *Kalendariom* (Új és O). Christus születése után való 1687. Esztendőre Melly Magyar Országra, Erdélyre, és egyéb Tartományokra alkalmaztatott. *Neubart Janos* Theologus és Astrologus által. Es mostan ujjonnan nyomtatott a Lőcsei nyomtatás szerint. Kolosvaratt, *Nemethi Mihály* által. 16-r. A — E, (8 levelenként) = 39 sztan levél.

Erd. Muzeum könyvtárában.